

Oslava králov. reskriptu v Čechách.

Psali jsme o tom, že tisíce lidí a měst chystá se oslavit královský reskript a zmínili jsme se o důvodech. Stalo se. Leč veškerý schůze, veškeré oslavy byly vůdce zakázány.

Sta a sta zákazů bylo vydáno po Čechách a jen málokde oslava ve schůzích zastupitelstev obecních jako na Vinohradech a jinde, prošla.

Pořadatelé oslav, vidouce moře zákazů, uchýlili se k pořádání důvěrných schůzí, ale i ty propadly záповědi, což stává se jen — ve výmínečném stavu.

Když ani důvěrné schůze nepošly, pořádané bankety, však i ty stihl stejný osud.

Ve stínu bodáků míral tedy a v moři záповědí 12. září. A v lidu rozehvělém vznikalo tušení, že není dosti na zákazech, po nich, že přijde víc. Přišlo.

Zákazy byly záминkou k prohlášení výmínečného stavu, který místo oslavy reskriptu, 12. září Prahu oblažil...

V Praze měl výmínečný stav bouřlivou předejru.

Jak známo oznámena byla veřejná schůze lidu pražského na oslavu reskriptu na Žofíně. Ale po její záказu a po záповědi i důvěrné schůze aranžován banket. Leč zákaz stihl také ohlášený banket svobodomyšlného občanstva na ostrově žofinském. Až ku opravdivému podivění, vlastní pořadatelé této hostiny o nějakém zákazu vůbec ničeho z oficiální strany neslyšeli.

Dne 12. září v půl šesté ráno přišel do bytu tajemníka klubu p. JUC. Čížka civilní policejní zřízenec se vzkazem, aby se dopoledne dostavil na policejní ředitelství. Pan Čížek o půl desáté hodině dopoledne na policii přišel a tu mu sděleno, že banket, na večer do sálu žofinského ostrova ohlášený, nesmí se konati.

Pan Čížek odvětil, že mu do této záležitosti naprosto ničeho není, že banket nepořídá a že také neví, kdo je pořadatelem. Úradující komisař sdělil dále, že zákaz stal se k podnětu správce policejního ředitelství vlády p. Dorfla a že na žofinský ostrov, který ozbrojenými strážnicíky bude uzavřen, nikdo vejíti nesmí. K tomu podotknul p. Čížek, jak smutný je to úkaz, že člověk nemůže jít do kterého hostince mu libo.

Mezi tím byl na policejní ředitelství předvolán také nájemce žofinského ostrova p. Zelenka, jemuž sděleno, že banket v jeho hostinských místnostech pořádan býti nesmí. Zákaz tento, v tak pozdní chvíli vydaný, překvapil hostinského ovšem měrou nemalou, neboť měl zásoby pokrmů doma již připravené.

Skutečným pořadatelé však o zákazu banketu z úředního pramene vědomost neměli. Těm nikdo neoznánil, jaké opatření policie chystá a dle toho soudilo se všeobecně, že banket na paměť vydání královského reskriptu na Žofíně pořádan bude...

Proto na Žofíně večer shromáždili se posl. mladočeskí i jiní stoupenci strany v místnostech klubu národní strany svobodomyšlné. O půl 7. hod. ubírali se v zástupech na ostrov žofinský, aby účastnili se banketu, o jehož zakazu nebylo ničeho sděleno ani vlastním pořadatelům.

Místnosti dolejší byly osvětleny a otevřeny, hořejší místnosti uzavřeny. Na ostrově nebylo zdanlivě pozorovati té chvíle ani jedinkého strážníka. Na podnět velikých zástupů, které se však zatím na Žofíně shromáždily, byl hořejší sál nejen otevřen, ale i osvětlen. Za velkého vzrušení shromáždilo se v něm mezi tím značné množství obecnstva. Přes tři sta osob obsadilo zde stoly.

Dr. Rašín upozorňuje, že se zde nekona žádný banket, nýbrž prostá přátelská večere známých, k níž, dříve, můžeme si dát zahrát. Shromáždění usedla ke stoly, mezi nimi na podiu zaujímá místo kapela "Sokol" smíchovského.

Okamžik jen však — a již objevuje se v sálu vrchní komisař Nostic a jemu po bohu komisař Lichtenstern. "Zde nesmí být žádný banket pořádan, ani žádná večere!" — volá již ve dveřích.

Bouřlivý, jednomyslný výkřik: "Na zdar rakouské svobodě!" Ohromná, nevyhlášená vřava! "Proto opusťte, pánové, tuto stů!" dokládá komisař.

"Sedět! Sedět!" zní v odpověď! A sál ozvaly se jasavé zvuky hudby, hrajeť píseň národní.

Komisař obrací se ke dvěřím k výhledu a volá: "Die Waage antreten!"

V tom již v zadu zabýřtělo se cosí. Jeden bodák — druhý — třetí — čtvrtý — pátý — šestý — však to málo ještě!

Čítáme dále: sedmý — osmý — devátý — desátý — celý tučet dovršen — však ještě více!

Třicátý — jedenatřicátý — dvaatřicátý — třiatřicátý — čtyřiatřicátý — pětatřicátý — šestatřicátý...!

Konečně jest jich plno; u každého stolu stojí aspoň strážník jeden a bodákem na pušce nasazeným. Zvláštní divadlo, malebné, překvapující.

Sín tato ho posud neviděla! A mezitím stále výkřiky: Sláva rakouské svobodě! vítají každý bodák, který se v sálu objeví.

Potlesk zvláštního rázu, potlesk demonstrativní pozdravuje toto divadlo v hluku, lomezu a ve vzrušení ozývá se konečně jeden hlas: Co se to tam děje! Neslyšíme! Nic neslyšíme!

Shromáždění utichá po velké vřavě na chvíli.

Slova se ujal teď jiný "řečník" — komisař Lichtenstern, totiž: "Pan vrchní komisař povídá, že zde nikdo zůstat nesmí — každé shromáždění jest tu zakázáno — opusťte sín!"

Bouře nevole propuká znovu a otfárá celou stů. Bouře, v níž vlastního slova slyšeti nelze!

V tom strhl se ve středu síně bouřlivý výstup. Dr. Edvard Grégr vyšinul se na stolicí.

Chci mluvit. Skokem jest komisař u něho. Nie řeční! Dolů! Zde se nesmí řeční!

Dr. Edvard Grégr: Chci... Komisař: Nie... Dr. Edvard Grégr: Chci říci jen... Komisař: A já říkám... nic se nesmí říkat!

Nová bouře! Komisař chápe se poslance za nohu a div nestrhuje ho se stolice.

Dr. Edv. Grégr sestupuje konečně polodolucen, polostržen.

Tím větš vřava ve shromáždění. Hlasy: Sláva bodákům! Komisař: Opusťte, pánové, sín!

Hlasy: Zůstaňte sedět! Sedět! Jest to nezákonné! Jáme zde v právu! Nesmíme v Rakousku už ani pivo pít?

Jiný hlas: Máte na to dovolení? Jeden z přítomných (řeční se stolice): Pánové, my máme přátelskou zábavu — nikdo nemá práva bránit nám zde si posedět — byla by to protizákonnost, proti níž se brániti musíme!

Mezitím ve středu síně pokračuje dále prudký, chvílemi velmi hlasitý spor, jímž se rozechvěl v obecnstvu ještě více stupňuje.

Některé poslanci konstatují, co se stalo, slibují parlamentární kroky a rekurs proti zakročení policie, radi, aby shromáždění ustupuje moci a bodákům sín opustilo.

Poslanci dr. Lang, Krumboltz, dr. Vařatý, Purghart, Sokol a jiní trvají v zadu, nehýbajíce se ani o krok.

Hlasy: Nepůjdeme dříve, dokud nepůjdou poslanci!

Celá řada velezařimavých scén se odehrává — scén pro rakouské poměry právně nanejvýš charakteristi-

ckých, scén, které by zasluhovaly, aby byly iteny a souzeny cizinou oslou.

Jdeme kolem jednoho hloučku v shromáždění rozčleněném, z něhož třet do výše bodák a zase bodák jen. Zaslýchli jsme následující rozhovor:

Pravdivý, opakujeme znovu: pravdivý!

Jeden občan (k policistovi): Láďický, co to děláte?

Policista: Mno je to dost líté! Druhý občan: Věřím, že jest vám dost krušno jednat tak snad proti vlastnímu přesvědčení!...

Policista (septem): Zastavte dvacet! Nebudeme ovšem jmenovat skutečného, upřímného ubožáka toho...

Dr. Šauer a dr. Podlipský obrací se mezi tím ku komisaři: "Udějte náša důvod k tomuto zakročení, abychom si mohli stělovat na to, že jsme ohroženi ve svém právu, najist se kdekoliv nám libo!"

Komisař: Nemám důvod, mám rozkaz!

Obecní starší p. Beznovský: Nemáte tu co dělat, jest zle obecní majetek! Co zle tedy chcete?...

Jeden z policistů (ku K. S. Sokolovi): Odtud!

Odpověď: Řekněte mi aspoň své jméno, bych vás mohl žalovati pro zneužití moci úřadní!

Policista mlčí, obrací se rychle na podpatku a kvapí od otloveného. Podobné a ještě bouřlivější scény odehrávají se na všech stranách.

Po dlouhé teprve diskusi a to bouřné diskusi shromáždění jest ze síně vytlačeno.

Mezi posledními jsou poslanci dr. Lang a stařičký, však nezloonný poslanec Sokol Josef.

Před východem ze samé budovy nové bouřlivé scény, nová vřava.

Před východem jednotlivci vtipkují, chytějíce zůstatí posledními mezi vytlačeny.

Nositelům bodákův trvá to poněkud dlouho.

Vorwärts! zní jejich povel. A vráždějí prudce a celou silou do davu před sebou.

K. St. Sokol (do něž bylo tak též prudce vraženo): Dejte pozor, pane komisaři, jest to urážkou na etí.

Od té chvíle chovají se policisté šetrněji. Venku zní povel: Z ostrova ven. Také ostrov musíte opustiti! Dnes nesmí nikdo zůstatí ani na ostrově!

Venku před mástkem čeká vycházející opět nezvyklé divadlo.

Jeden kordon stráž s nasazenými bodáky před samým mástkem, jiný kordon trochu dále přes ulici od řeky k divadlu. Prává to neobyčejná přehřídka před Národním divadlem, přehřídka bodákův, jakéž Praha dávno, dávno již neviděla!

Za ohromného rozruchu prodírají se zástupy těmito kordony policistův i ubírají se, potkávajíce stále silné hlídky policejní o 4 mužích, do zadní místnosti restaurace Choděrovny, kdež sešli se k přátelské zábavě.

Občelná prostorná sín byla do posledního místečka naplněna a mezi přítomnými provedena důkladná revise...

Hovoří se živě, velmi živě a udatosti posledně ch hodin podrobeny v soukromém hovoru ovšem nejživější kritice. Při ní vzpomenu i shody rusko-francouzské, narozenin carových a vůbec všech udalostí posledních dnův. Volání "Vive la France" hřmí opět a opět sín, zpívá se i marseillaisa i ruská hymna...

Prostý kroužek přátel a nic více; prostý rozhovor přátelský, v němž jeden host druhému jest znám! Vzдор tomu, vzдор zcela důvěrnému a přátelskému rázu zábavy této objevuje se po malé již chvíli v sálu policejní úřadník pan Svoboda, provázen policistou. I volá: Zde se pořádá schůze — žádná schůze není zde ale dovolena.

Bouřlivý odpor. Vřava. Posl. Purghart vystupuje na stolicí a zjednává si konečně slechu. Obrací se ke komisaři: Pane komisaři, recete, co zde chcete?

Komisař: Zde se pořádá schůze! Posl. Purghart: Zde sedíme v hostinci a k tomu přece máme právo. Ano — či ne?

Komisař (v rozpacích)... Posl. Purghart: Ano? či ne? Komisař: Zde se ale řeční...

Posl. Purghart: Zde se mluví — nic víc a nic mén!

Komisař kyne rukou a opouští sín s věrnou stráží svou.

Oba jen se otočili na podpatku a zmizeli. Potlesk!

As hodinku trvá ještě přátelská zábava a po hodině objevuje se náhle opět policejní úřadník pan Svoboda ve schůzi s jiným ještě policistou. Shromáždění propuká ve zpěv několika písníček.

Policejní úřadník (když po chvíli sjednáno ticho): Pánové, já jsem se přišel přesvědčiti, nehrázíte-li se zle politické řeči!...

Shromáždění: Ale toto! Hlasy: My si jen prozpěvujeme otevřené písníčky. (Hlučná veselost).

Spokojen odehál úřadník policejní i se svým ozbrojeným soudruhem. Zábava trvá pak dále, tím erdebněji, tím více, tím nadšeněji.

V hlubokém vzrušení rozchází se pozdě v noci tuto shromáždění, jest opět jedno u důkladně posvětilo, pod jakým to žijeme regimem.

V ulicích pražských ve výroční den vydání královského reskriptu.

Mocné vzrušení znatelné bylo mezi hostými zástupy obyvatelstva zlaté slovanské Prahy, dne 12. září podvečer plnily najmě Ferdinandskou třídu. Byl výroční den vydání královského reskriptu, kterýžto den v jistých kruzích a jakousi úzkostí byl očekáván. Najata armáda tajných policistů, rozmnožena posádka o cizí pluky a o jřdu, policie doplněna četnicí — tak se to v Praze, hlavním městě království, připravovalo k tomuto výročnímu dnu... Již po dvě noci nebylo v ulicích slyšeti nic jiného, než pádné, odměřené kroky sestřelených hlídek, které dbaly o udržení pořádku — kterýž nikde a nikým ni v nejmenším porušen nebyl.

Tajemný způsob zákazu banketu, kterýž na ostrově žofinském na paměť vydání královského reskriptu měl býti uspořádán, zavínil, že k žofinskému ostrovu byla obrácena daleko větší pozornost. Nejprve ubrali se tam ve velkém zástupu naši poslanci říšští a zemští, členové sboru obecních starších, občanských klubů a množství obecnstva, vesměs nejtaligentnější třídě náležejícího.

Mocný rozruch způsobili mezi obecnstvem puškami a nasazenými bodáky ozbrojení policisté, kteří počtem přes 30 mužů a za velení dvou policejních komisařů přicházeli na Žofín a odtud všechny přítomné vypudili. Nezměrné rozčilení zmocnilo se nespočetných zástupů, které tomuto policejnímu aktu byly přítomny a rozrušení tomu dáván byl hlučný výraz.

Z ostrova žofinského ubrali se účastníci zakázaného banketu přes mástek žofinský na Tylovo náměstí, kde kordon policistů s puškami a bodáky rozháněl každého, kdo se tam postavil. Na ostrov žofinský nebyl od té chvíle nikdo vpuštěn, ba ani ne ten, kdo na ostrově bydlí! Z foyeru Národního divadla na straně Tylova náměstí byli vystrnaděni i herci!

Následování byvé armádní policie Ferdinandovou třídou do Choděrovny restaurace. Na každých dvaceti krocích ztrojnásobené hlídky policejní s puškami, několik set vážných občanů — to dodávalo při matné záři plynových svítilen Ferdinandské třídě zvláštního vzezření. Naproti Choděrovny restauraci nakupilo se množství obecnstva, které s pochopeným zájmem sledovalo další průběh věcí.

V zimním pavillonu restaurace záhy rozproudil se čilý ruch, který dle zevnějších známek značnou měrou znepokojoval — až nemožno říci, že důvodně — bezpečnostní orgány. Tajní policejní zřízenec jako váleční kurýrové běhali z místa na místo, až konečně vstoupili do hostinských místností několikrátice policejní komisaři — kteří však opět záhy vyšli zpět. Venku stáli pobotově strážníci s puškami, — počet jich byl veliký. Vrchní policejní komisaři, komisaři, inspektoři, honorovaní a dobrovolní civilní zřízenec policejní obcházeli restauraci, připraveni jsouce k zakročení. Sám správce policejního ředitelství vládní rada p. Důřil osobně přišel se přesvědčiti, kterak opatření bezpečnostní jsou zařizena.

Po 11. hodině noční rozcházeli se hosté z restaurace — za assistance bodáků...

Kupujte jen pravé Severovy léky Na každém musí býti jméno Severovo jinak lék není pravým.

ta ani vláda sama nedomáhá, které její orgány pohrávají si s nápatem, až přj jen bude mládežnou tisku podvázána notně až přj se učiní příteř podnět.

lidu ve shromážděních a teh, že pak opět se spoutané není staročeské odvážl na po-nabudouc dechu, zpřobit st voleb, z nichž by znově zlelo staročeské poselstvo elezný kruh pravice. Avšak nemůžeme vládu pokládati za rátkozrakou, aby se ukolébávala podobný kiam. Výmínečný může působiti leda jako mor pohlnutí snad bolest, ale nemocí...

Nebude snad za nedlouhu ve veřejnosti o mladočeskosti, přestanou všechny hluboké objevy mladočeského smýšlení, proto se smýšlení lidu české změni: naopak... "Noua Presse" pouze o úplné změny systému směrem na levo a napravění našich hlav a "Dráha ústavovněných minivždy šla doů, kdykoliv bý ministerstva rucena obrátiti kechům drcou lic."

První řadě jedná přj se o p-anebo citelné obmezení mládeho tisku. Kromě toho přj na zrušení poroty v Praze a, že by účastníci výtržnosti, měly patrně protidynastický ráz, měli býti českou porotou osvobozen tak uniknouti trestu. Komen-vydaný v úředním "Prager" dosvědčuje přj nade vši ponobnost, že jde o nejbezohlednější tráni mladočeského ruchu. Mi-nerstvo nalézá se přj tam, kde ministerstvo občanské r. 1868.

O. Ztg. podotýká, že to je záj-á náhoda, že vládní opatření datum 12. září, tedy datum re-ku z r. 1871. O politické ceně už se přj státník tak vyspělý, je hr. Taaffe, oddávati žádným am

ty české staročeské v Praze, jak samo sebou se rozumí nad nečinným stavem u vytržení. Jak e. Štěkají a Nár. Listy jim řediti nemohou, byly by konfi-ny, kdežto Hlas Národa, Poli-cká (?) dýšá volně. V Nár. L. ty, v Politice radost, volnost. to, jsou ty listy vládní nebo

řpý rozhodne a dle toho s nimi

členek výmínečného stavu: nes žádný, tak lze říci krátce lid jím spíš je rozechvěu, ražen. A doufáme také, že zdějí účinek se nedostaví. e volba na Přibramsku, volba ovského, který tu 23. září má olen, ukáže, náladu lidu. Vyč-

zdá se nám, že opatření sel- neselže-li, nám!!! ké zasedání říš. rady přinese é více. končím zatím.

Velká stávka. ybkáři a brzdiči dráhy New-News a Mississippi Valley bli se dne 1. října na stávku proto, že dráha jim chtěla mzdu o 10 procent. V ville, Ind. vyšli výhybkáři ku hned ráno, na druhých ch stalo se tak průběhem

DR. PRICE'S Cream Baking Powder. čistý prášek z vinného kamene... Žádná ammonie a kamence. Užíván v milionech domácností. — 40 let v popředí.